

Spremna beseda

Če prebiramo življenjepise svetnikov, lahko hitro spoznamo, kako jim je premišljevanje Kristusovega trpljenja pomagalo na poti do svetosti. Kadar se poglobljamo v trpljenje našega Gospoda, trpljenje, ki ga je vzel nase iz ljubezni do nas, raste tudi v nas ljubezen do njega. Tako lažje izpolnjujemo njegovo voljo.

S prenovljeno izdajo Cerkvencnega molitvenika leta 2007 je jezikovno in deloma tudi vsebinsko prenovljeno tudi besedilo križevih potov, zlasti Leonarda Portomavriškega. Medtem ko sta bila v prvi izdaji iz leta 1930 le dva križeva pota, so jim v novi izdaji dodani še štirje, ki so že precej uveljavljeni. Da bi jih duhovniki in verniki lahko molili s pomočjo priročne knjižice, je vseh šest skupaj izdala salezijanska založba Salve.

Najprej so se kristjani spominjali Jezusovega vstajenja, ki so ga obhajali na veliko noč in vsako nedeljo. Z vstajenjem pa je povezano njegovo trpljenje. Tisti, ki je od mrtvih vstal, je bil prej obsojen na smrt. Sam si je nesel križ na Golgoto in je tam na njem pribit umrl za naše odrešenje. Prav je, da premišljevanje Kristusovega trpljenja povezujemo z njegovim vstajenjem. Zato je pri 14. postaji križevega pota običajno že navzoča misel na Jezusovo vstajenje.

Križev pot so najprej molili v Jeruzalemu. Tam so hodili po poti, po kateri je hodil s križem obložen Jezus, in premišljevali njegovo trpljenje. Molitev križevega pota so zelo pospeševali duhovni sinovi sv. Frančiška Asiškega, varuhi Božjega groba v Jeruzalemu.

V dobi križarskih vojn so molitev križevega pota romarji prinesli v Evropo. Najprej so po zgledu jeruzalemskega križevega pota in v isti razdalji postaje križevega pota postavljali na prostem, pozneje pa zlasti v cerkvah. Število postaj ni bilo vedno in povsod enako. Imeli so jih od sedem do devetnajst. Križev pot s štirinajstimi postajami je v 18. stoletju zavzeto širil predvsem sv. Leonard Portomavriški, ki je blagoslovil kar 576 križevih potov. Na njegovo prošnjo je papež Benedikt XIV. leta 1742 priporočil vsem dušnim pastirjem, naj to pobožnost uvedejo v svojem kraju. Vse postaje niso svetopisemske; nekatere so nastale na podlagi poznejšega izročila.

V najpopolnejši obliki križev pot molimo, če hodimo od postaje do postaje in premišljujemo Gospodovo trpljenje. V pomoč nam je napisano besedilo. Križev pot je posebno primerna molitev za postni čas in za vse petke v letu. Ne molimo ga samo v cerkvi in na prostem, ob posebnih kapelicah križevega pota, ampak tudi doma. Kdor moli križev pot doma, naj si živo predstavlja dogodek posamezne postaje. Bolniki in ljudje, ki veliko trpijo, bodo pri tej molitvi deležni obilne tolažbe. Podoživljanje Kristusovega trpljenja s pomočjo križevega pota v nas rodi bogate duhovne sadove. Pomaga nam, da v hoji za trpečim Gospodom lažje nosimo svoj križ in rastemo v ljubezni do Jezusa in vsakega človeka. V Kristusovem trpljenju je zdravilo zoper našo grešnost in moč za izvrševanje vseh kreposti.

p. Anton Nadrah

V postnem času se bolj zavemo dragocenosti Jezusovega trpljenja in ga globlje doživljamo. Ko premišljujemo njegovo pot v smrt, nam tudi naša človeška bolečina ni več tako težka. Velika opora v hoji za trpečim Gospodom nam je molitev križevega pota. Razdeljen je na štirinajst postaj. Molimo ga tako, da hodimo od postaje do postaje. Na začetku vsake postaje lahko molimo vzklik: 'Molimo te, Kristus, in te hvalimo,' ljudstvo pa odgovori 'ker si s svojim križem svet odrešil'. Ob koncu vsake postaje pa prosimo: 'Usmili se nas, o Gospod,' medtem ko ljudstvo odgovori 'usmili se nas'. Med postajami pojemo: O pridite stvari ali Mati žalostna je stala.

KAZALO

Svetopisemski križev pot	9
Krajši križev pot	25
Križev pot sv. Leonarda Portomavriškega	41
Križev pot sprave.....	57
Križev pot Romana Guardinija.....	73
Križev pot s premišljevanjem.....	89

SVETOPISEMSKI KRIŽEV POT

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

Amen.

UVOD

*O pridite stvari, kaj, glejte, se godi,
edini Božji Sin strašno za nas trpi.*

»To mislite v sebi, kar je tudi v Kristusu Jezusu. Čeprav je bil namreč v Božji podobi, se ni oklepal svoje enakosti z Bogom, ampak je sam sebe izničil tako, da je prevzel podobo hlapca in postal podoben ljudem. Po zunanosti je bil kakor človek in je sam sebe ponižal, tako da je postal pokoren vse do smrti, smrti na križu« (Flp 2,5–8).

1. postaja

*Razbičan, zapljuvan in kronan, zasram'van,
pred sodni stol zdaj gre, nedolžen v smrt izdan.*

PILAT OBSODI JEZUSA NA SMRT

Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

»Pilat je hotel množici ustreči
in jim je izpústil Baraba,
Jezusa pa dal bičati in ga izróčil,
da bi bil križan« (Mr 15,15).

Usmili se nas, o Gospod.

Usmili se nas.

2. postaja

*Glej, križ mu nalože na ranjene rame;
objame ga voljno in nese vseh dolge.*

JEZUS VZAME KRIŽ NA SVOJE RAME

Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

»Vzeli so torej Jezusa.
Nesel si je križ in šel proti kraju,
ki se imenuje Kraj lobanje,
po hebrejsko Gólgota« (Jn 19,16b–17).

Usmili se nas, o Gospod.

Usmili se nas.

3. postaja

*Opešal je v močeh, podre ga križ, naš greh;
vtopljen v dolge sveta leži potrtn na tleh.*

JEZUS PADE PRVIČ POD KRIŽEM

Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

»Zares, preizkusil si nas, o Bog,
prečistil si nas, kakor prečistijo srebro.
Pripeljal si nas v zanko,
položil si breme na naša ledja.
Ljudem si dopustil,
da jezdijo po naših glavah« (Ps 66,10–12a).

Usmili se nas, o Gospod.

Usmili se nas.